

Державний вищий навчальний заклад
«Донецький національний технічний університет»
Кафедра мовної підготовки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

_____ Леонід Бачурін

«_____» _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 10 ЛАТИНСЬКА МОВА

Рівень освіти: перший (бакалаврський)
Галузь знань 01 Освіта
Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література
(англійська))
Освітня програма Англійська мова та зарубіжна література
Мова навчання українська, латинська

Луцьк – 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Латинська мова» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)).

30 серпня 2023 року. – 8 с.

Розробник: Клименко Н.Б., к. філол. н., доцент, доцент кафедри мовної підготовки.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри мовної підготовки
Протокол № 8 від 04 вересня 2023 року.

Завідувач кафедри

(Марина КАБАНЕЦЬ)

« ____ » _____ 2023 року.

Схвалено науково-методичною комісією з галузі знань 01 Освіта.

Протокол № 5 від 08 вересня 2023 року.

« ____ » _____ 2023 року

Голова

(Марина КАБАНЕЦЬ)

1. Загальна інформація

Форма навчання	Денна	Заочна
Статус	Обов'язкова	
Обсяг в кредитах ЄКТС	5	-
Обсяг в годинах за навчальним планом, разом: в тому числі:	150	-
лекції:	-	-
практичні заняття:	80	-
лабораторні заняття:	-	-
семінари:	-	-
самостійна робота:	70	-
Форма підсумкового контролю	Іспит	
Дисципліну викладають	Викладач – Клименко Н.Б., веб-сайт: https://donntu.edu.ua/fem/movna-pidgotovka e-mail: natalia.klymenko@donntu.edu.ua	

Передумовою для вивчення дисципліни є оволодіння фаховими компетентностями, що формуються під час вивчення дисципліни «Українська мова» та шкільного курсу іноземної мови (англійської, німецької, французької або іспанської). Навчальна дисципліна «Латинська мова» є базою для вивчення таких дисциплін, як: «Практична граматики», «Практика усного та писемного мовлення».

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є: ознайомлення із загальноосвітнім значенням латинської мови та її впливом на сучасні європейські мови; отримання потрібних для філолога знань про фонетичну систему, граматичну будову та лексику латинської мови; розширення світогляду студентів вивченням латинських крилатих висловів, формування розуміння шляхів історичного розвитку мов.

Під час практичних занять та самостійної роботи студенти, майбутні вчителі англійської мови, набувають таких **програмних компетентностей (ЗК – загальні компетентності, ФК - фахові компетентності):**

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

Програмні результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають таких програмних результатів навчання **(РН)**, спільних для всіх предметних спеціальностей, і програмних результатів навчання для предметної спеціальності **(ПРН):**

РН7. Демонструє знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), оперує базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

ПРН8. Доводить конкретними прикладами зв'язок між розділами мовознавства й одиницями різних рівнів системи мови, пояснює мовний і мовленнєвий матеріал, уміє сам і навчає учнів користуватися словниками різних типів.

3. Очікувані результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- латинський алфавіт, фонетику, наголос, класичну вимову;
- нормативну граматичну базу;
- основні стилістичні та граматичні правила будови речень та його складових;
- лексичний мінімум;
- студентський гімн Gaudeamus;
- латинські прислів'я та крилаті вислови;
- значення латини в сучасному світі;

вміти:

- читати й перекладати латинські тексти (відомі – без словника, невідомі – зі словником);
- вільно й грамотно писати латинською мовою;
- визначати частини (компоненти) складного терміна, розуміти етимологію терміна-компози, розуміти інформативне навантаження термінів та визначення загального змісту термінів-композицій;
- визначати вплив латинської мови на європейські мови;
- узагальнювати й аналізувати актуальні мовні явища.

4. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу й рівня підготовленості до виконання конкретної роботи. Поточний контроль проходить у формі перевірки виконання домашнього завдання, письмових і усних завдань, тестування, презентації результатів виконаних завдань.

Підсумковий контроль проводиться у формі семестрового іспиту в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Форма проведення іспиту – письмова.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Під час поточного контролю враховуються результати всіх видів робіт відповідно до розподілу балів, які отримують студенти.

Практичні заняття 1-40	Поточний контроль	Іспит (письмовий)	Максимальний бал
1 бал за кожне заняття	max 40	60	100
0,6 за кожне заняття	min 24		

Розподіл балів за практичні заняття:

- 1 – присутність на занятті, активна участь, виконане домашнє завдання;
0,6 – відсутність на занятті, виконане домашнє завдання // присутність на занятті, невиконане домашнє завдання;
0 – відсутність на занятті, невиконане домашнє завдання.

Розподіл балів за екзаменаційні завдання:

Іспит відбувається у вигляді тестування. Усього 60 тестових завдань. За кожне завдання студенти отримують 1 бал.

Семестрове оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою

Оцінка екзамену, курсового проекту(роботи), практики, диференційованого заліку, кваліфікаційного екзамену, випускної кваліфікаційної (дипломної) роботи (проекту)	
За 100-бальною шкалою	За шкалою університету
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6. Програма навчальної дисципліни**6.1. Основні теми дисципліни**

Тема 1. Graphice et phonetike.

Тема 2. Morphologicum summarium. Verbum.

Тема 3. Дієслівні форми(gerundium, gerundivum, supinum, participium).

Тема 4. Nomen substantivum.

Тема 5. Nomen adiectivum.

Тема 6. Pronomen.

Тема 7. Nomen numerale.

Тема 8. Adverbium.

Тема 9. Praepositio.

Тема 10. Синтаксис. Структура простого і складного речення.

6.2. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Вступ. Історія латинської мови. Латинська мова у міжнародній науковій термінології. Non tam praeclarum est scire Latine, quam turpe nescire.	2	-
2	Перше заняття (lectio prima). Фонетика. Латинський алфавіт (Alphabētum Latīnum). Вокалізм. Консонантизм. Особливості читання окремих літер і буквосполучень. Довгота і короткість голосних.	2	-
3	Accentus. Читання й переклад латинських слів. Лексичний мінімум. Крилаті вислови.	2	-
4	Друге заняття (lectio secunda). Морфологія. Коротка характеристика граматичної будови латинської мови. Дієслово (Verbum). Граматичні категорії дієслова. Основи й основні форми дієслова. Крилаті вислови.	2	-
5	Теперішній час дійсного способу активного стану (Praesens indicatīvi actīvi). Дієслово sum, esse (бути). Наказовий спосіб теперішнього часу (Imperatīvus praesentis)	2	-
6	Третє заняття (lectio tertia). Іменник (Nomen substantivum). Прикметник (Nomen adiectivum). Граматичні категорії іменника (прикметника). Крилаті вислови.	2	-
7	Nomen substantivum. Перша відміна (Declinatio prima). Словотворення іменників першої відміни. Лексичний мінімум.	2	-

8	Прийменники (Praepositiones). Лексичний мінімум. Латинські прислів'я й крилаті вислови.	2	-
9	Синтаксис простого поширеного речення. Головні члени речення. Порядок слів.	2	-
10	Четверте заняття (lectio quarta). Друга відміна (Declinatio secunda) Парадигма іменників другої відміни. Особливості іменників (прикметників) другої відміни. Словотворення іменників другої відміни.	2	-
11	П'яте заняття (lectio quinta). Третя відміна (Declinatio tertia) Загальна характеристика іменників третьої відміни. Третя приголосна відміна (Classis consonans). Третя голосна відміна (Classis vocalis). Третя мішана відміна (Classis mixta). Ознаки роду іменників третьої відміни. Особливості відмінювання іменників третьої відміни.	2	-
12	Шосте заняття (lectio sexta). Часи системи інфекта Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану і пасивного стану (Imperfectum indicativi activi et passivi)	2	-
13	Майбутній час (перший) дійсного способу активного стану і пасивного стану (Futurum I (primum) indicativi activi et passivi). Латинські прислів'я й крилаті вислови.	2	-
14	Узагальнення до теми «Часи системи інфекта». Gaudeāmus (Веселімося!) Carmen scholasticum.	2	-
15	Займенник (Pronomen). Pronomina personalia, possessiva, reflexivum, possessivum reflexivum; adiectiva pronominalia. Латинські прислів'я й крилаті вислови.	2	-
16	Сьоме заняття (lectio septima). Іменник. Четверта і п'ята відміни (Nomen substantivum. Declinatio quarta et quinta) Іменники четвертої відміни (Declinatio quarta).	2	-
17	Іменник. Четверта і п'ята відміни (Nomen substantivum. Declinatio quarta et quinta). Іменники п'ятої відміни (Declinatio quinta). Словотворення іменників четвертої та п'ятої відмін.	2	-
18	Восьме заняття (lectio octava). Ступені порівняння прикметників (Gradus comparationis adiectivorum) Вищий ступінь порівняння прикметників (Gradus comparativus). Найвищий ступінь порівняння прикметників (Gradus superlativus).	2	-
19	Дієприкметники (Participia). Дієприкметник теперішнього часу активного стану (Participium praesentis activi). Дієприкметник минулого часу доконаного виду пасивного стану (Participium perfecti passivi). Лексичний мінімум. Латинські прислів'я й крилаті вислови.	2	-
20	Дев'яте заняття (lectio nona). Числівник (Nomen numerale) Кількісні й порядкові числівники (Numeralia cardinalia et ordinalia)	2	-
21	Римський календар. Лексичний мінімум.	2	-
22	Узгодження числівників з іменниками. Розділові і прислівникові числівники. Accusatives temporis. Ablativus temporis.	2	-
23	Десяте заняття (lectio decima). Система перфекта (система доконаних часів) Часи системи перфекта дійсного способу активного стану	2	-
24	Perfectum indicativi activi.	2	-
25	Дієслово. Plusquamperfectum indicativi activi.	2	-
26	Дієслово. Futurum II indicativi activi.	2	-

27	Система перфекта (система доконаних часів). Часи системи перфекта дійсного способу пасивного стану.	2	-
28	Дієслово. Perfectum indicatīvi passīvi.	2	-
29	Дієслово. Plusquamperfectum indicatīvi passīvi.	2	-
30	Дієслово. Futurum II indicatīvi passīvi.	2	-
31	Одинадцять занять (Lectio undecima). Дієслівні форми: (Gerundium, gerundivum, supīnum I et II, participium) Герундій (Gerundium)	2	-
32	Дванадцять занять (Lectio duo decima). Синтаксис дієслова. Інфінітивні синтаксичні звороти	2	-
33	Тринадцять занять (Lectio tertia decima). Дієприкметникові звороти.	2	-
34	Чотирнадцять занять (Lectio quarta Decima). Вживання кон'юнктива у незалежних реченнях	2	-
35	Минулий час недоконаного виду умовного способу активного та пасивного стану (Imperfectum coniunctīvi actīvi et passīvi)	2	-
36	Узгодження підмета та присудка	2	-
37	Синтаксис складного речення. Складнопідряне речення	2	-
38	Пряме питання (quaestio recta). Непряме питання в латинській мові.	2	-
39	Авлативус абсолютус/	2	-
40	Читання й переклад вибраних частин із творів латинських авторів.	2	-
Усього годин		80	-

6.3. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Вступ. Фонетика і графіка латинської мови.	4	-
2	Verbum. Граматичні категорії дієслова. Основи і основні форми дієслова.	2	-
3	Praesens indicatīvi actīvi. Дієслово sum, esse Imperatīvus praesentis	4	-
4	Nomen substantīvum. Nomen adiectīvum. Declinatio prima.	2	-
5	Nomen substantīvum. Nomen adiectīvum. Declinatio secunda.	2	-
6	Nomen substantīvum. Declinatio tertia	4	-
7	Синтаксис простого поширеного речення.	4	-
8	Прийменники (Praepositiones).	2	-
9	Imperfectum indicatīvi actīvi et passīvi	2	-
10	Futūrum I (primum) indicatīvi actīvi et passīvi.	2	-
11	Gaudeāmus	4	-
12	Pronomen. Pronomina personalia, possessiva, reflexivum, possessivum reflexivum; adiectiva pronominalia.	2	-
13	Nomen substantīvum. Declinatio quarta et quinta.	2	-
14	Gradus comparatīonis adiectivōrum. Gradus comparatīvus. Gradus superlatīvus..	4	-

15	Participium praesentis actīvi. Participium perfecti passīvi.	2	-
16	Nomen numerāle. Numeralia cardinalia et ordinalia	2	-
17	Римський календар	4	-
18	Perfectum indicativi actīvi.	2	-
19	Plusquamperfectum indicativi actīvi.	2	-
20	Futurum II indicativi actīvi.	2	-
21	Perfectum indicativi passīvi.	2	-
22	Plusquamperfectum indicativi passīvi.	2	-
23	Futurum II indicativi passīvi.	2	-
24	Gerundium, gerundivum, supīnum I et II, participium. Gerundium)	4	-
25	Imperfectum coniunctīvi actīvi et passīvi	2	-
26	Синтаксис складного речення. Складнопідряне речення	4	-
	Усього годин	70	-

6.5. Індивідуальні та/або групові завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Література

7.1. Основна

1. Сенів М. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних факультетів. Вінниця: ЦОП «Документ Принт», 2017. 352 с.
2. Нікуліна І., Сенів М. Lingua Latina. Практичний курс латинської мови. Донецьк: Вид-во Ноулідж, 2011. 293 с.
3. Сафроняк О., Волощук В., Волощук М. Латинська мова: підручник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 458 с.
4. Сенів М. Латинська мова: підручник для студентів гуманітарних факультетів / М. Сенів, І. Альошина; Донецький національний університет. Донецьк: Ноулідж, 2009. 350 с.

7.2. Допоміжна

1. Антонюк Г. Латинська мова : навч. посіб. для студ. базового напрямку 6.0305 «Філологія». Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. 171 с.
2. Маслюк В., Сенів М. Латинська мова. Харків: Вид-во «Основа», 1992. 304 с.
3. Закалюжний М. Латинська мова.: Підручник. К.: Либіль, 2003. 368 с.
4. Хоміцька З. Латинська мова. Підручник. Х.: Право, 2004. 256 с.

7.3. Методична

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Латинська мова» відповідає ліцензійним та акредитаційним вимогам, а саме – науково-технічна бібліотека університету й методичне забезпечення кафедри мовної підготовки.

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Пакети контрольних і тестових завдань для перевірки знань студентів з дисципліни.
3. Екзаменаційні білети з дисципліни.
4. Посібники для практичних занять.
5. Контрольні завдання й методичні рекомендації з латинської мови для студентів 1 курсу спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)) – у розробці.

8. Інформаційні ресурси

1. <http://latin.at.ua>
2. <http://linguaeterna.com/vocabula>
3. <http://latinista.tk/documenta.htm>
4. <http://www.m-translate.com.ua/slovník/latin/la-uk>